

HRVATSKO DRUŠTVO ZA CESTE I ŽELJEZNICE – VIA VITA



RADNI PROGRAM 2023

UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA DRUŠTVA

Hrvatsko društvo za ceste i željeznice Via Vita ušlo je obnovljeno u 2023. godinu, a prošireni naziv govori o glavnoj novosti: čvršćem povezivanju s temama, tvrtkama i kolegama koji se bave željeznicom.

Došlo je vrijeme da zajednički promišljamo budućnost prometnog sustava Republike Hrvatske u okvirima aktualnih mogućnosti i sve jačih veza s Europskom unijom. Promjene Statuta omogućit će bolje funkcioniranje Društva i aktiviranje novih inicijativa, stoga naš rad i naše planove po prvi put predstavljamo kroz brošuru, koja je poziv na uključivanje u naše programe i aktivnu suradnju.

Rad našeg Društva zasnivao se na izdavanju časopisa Ceste, mostovi i željeznice, organizaciji stručnih skupova i izdavačkoj djelatnosti. S djelatnostima koje pripadaju našoj tradiciji nastavljamo, ali ćemo ih i proširiti na organizaciju edukacija, kao i kroz rad stručnih skupina za određena područja.

Naše teme pri tome ostaju vezane uz planiranje, projektiranje i održavanje infrastrukturnih građevina, uz gospodarenje, financiranje i sigurnost prometnih sustava, naše cestovne i željezničke mreže. Društvo Via Vita održavalo je i održava vezu sa srodnim društvima na međunarodnoj razini, nastojeći prenijeti iskustva i dobre prakse iz cijelog svijeta. Prometne mreže u Republici Hrvatskoj uklapaju se u pravce međunarodnog transporta, pa s posebnom pažnjom pratimo razvitak transeuropskih pravaca, ali i poveznice sa susjednim državama.



Josip Škorić, dipl. ing. građ.

Protekle godine bile su obilježene globalnim događajima koji su izmijenili društvene i gospodarske odnose, a koji su se odrazili na osobne živote i donijeli nam neočekivane izazove u poslovanju.

Mnogi poznati ekonomisti, pa i čuveni John Maynard Keynes, mišljenja su da neselektivna štednja i smanjenje investicija usporavaju izlazak iz krize. Primjeri iz prošlosti upućuju na to da je pokretanje državnih investicija bio poticaj pokretanju ukupnog gospodarstva nakon prijelo

Graditeljstvo je u Hrvatskoj, kao i u mnogim drugim državama, u bližoj i daljoj prošlosti bilo pokretač – generator gospodarstva. Na nacionalnoj razini to čine upravo državne investicije u infrastrukturu koje izravno omogućuju pokretanje privatnih investicija.

Da bi se gospodarstvo pokrenulo na taj način – poticanjem, a ne zaustavljanjem kapitalnih investicija – nužno je da se čuje glas struke. Autoritet s kojim ćemo nastupiti kroz naše skupove, naš časopis, medije, javne tribine, pa i na političkoj sceni, proizlazi iz pokazatelja rasta graditeljske djelatnosti u Hrvatskoj koji je ostvaren nakon zadnje gospodarske krize – one koja je započela slomom financijskih tržišta 2008. godine, a od koje smo se još oporavljali u trenutku kada je novi virus počeo negativno utjecati na naše živote.

Poznato je da financijska snaga svake nacionalne ekonomije proizlazi iz njene ekonomske snage, a da njena ekonomska snaga proizlazi iz strukture gospodarstva. Sve ekonomski razvijene zemlje svoju gospodarsku snagu uglavnom temelje na industrijskoj proizvodnji, poljoprivredi i građevinskom sektoru. Poznato je i koliko građevinske investicije multiplikativno generiraju ostale gospodarske aktivnosti.

Vrijeme je da i treći put pokrenemo gospodarstvo onako kako smo već dvaput pokazali da znamo.

Strukovne udruge, kao što je naša Via Vita, zajedno s partnerima iz drugih organizacija, moraju se jače angažirati na osnaživanju i jačanju statusa graditeljstva u cilju dodatne afirmacije struke, kako bismo pomogli u pronalaženju pravih – održivih, ali i smjelih rješenja.



Graditeljstvo se nebrojeno puta pokazalo kao žilava gospodarska grana, budući da zadovoljava osnovne ljudske potrebe. Vjerujem da ćemo planiranim programima i događajima našim članicama omogućiti edukaciju i poticaj, kao i pomoć pri savladavanju svih izazova i prepreka koje nas očekuju.

Zahvaljujem svima koji su podržavali i podržavaju Via Vitu. Ono što uložimo u promicanje znanja i struke uvijek nam se vrati s kamatama.

Do skorog viđenja i s novim imenom Društva u proširenom partnerskom izdanju cesta i željeznica, srdačno vas pozdravljam.

Josip Škorić

SADRŽAJ PROGRAMA

Radne skupine Društva	04
Značajnija planiran događanja u 2023.	07
Zagovaranje	10
Izdavački projekti	12
Komunikacija	13
Povezane asocijacije	14





2

RADNE SKUPINE DRUŠTVA

Za kvalitetniji doprinos u vidu predlaganja i utjecanja na promjene koje će doprinijeti boljitku članicama Društva, osnovat će se radne skupine Društva, i to u sljedećim segmentima:

PREPREKE I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Svaki veliki projekt nosi i posebne rizike koje nikakva prethodna analiza ne može predvidjeti. Provedba projekta u sklopu kojeg je sagrađen Most Pelješac obilježena je svjetskom pandemijom COVID bolesti, zbog koje su prvo ugroženi dobavljački lanci, a posljedično se dogodilo povećanje cijena građevinskih materijala i opreme. Trebalo je reagirati brzo i odlučno, uz dozu improvizacije i podršku nadležnih državnih tijela. Na kraju bi se moglo reći da smo poteškoće proizašle iz tih globalnih događaja riješili lakše nego neke proceduralne zastoje u pripremi projekta koji se godinama ponavljaju kod izgradnje cestovne i željezničke infrastrukture.

Dovršetak jednog grandioznog projekta povod je za aktualizaciju često ponavljane teze o tome da priprema, projektiranje i izgradnja novih prometnica imaju svoje specifičnosti kojima građevinska regulativa, postupci javne nabave i drugi regulirani procesi nisu optimalno prilagođeni. Zbog toga se mnogi projekti ne provode željenom, odnosno planiranom dinamikom, a to ima značajne financijske konzekvence.

Ta se pitanja rješavaju kroz rad stručnih tijela na službenoj razini, ali to nam ide presporo. Konkretno, priprema i ishođenje svih potrebnih rješenja i dozvola za potrebe jednog linijskog projekta traje pet do deset godina, od idejnog rješenja i studije o utjecaju na okoliš do glavnog projekta i građevinske dozvole.



SIGURNOST PROMETA

Sigurnost prometa tema je koja uvijek mora biti pri samom vrhu prioriteta. Kontinuiranim preventivnim mjerama utječemo na ovu granu. Potreba je putem prometnih stručnjaka pratiti inovacije pri primjeni novih i poboljšanih ideja, postupaka, usluga ili procesa koje donose nove koristi ili kvalitetu u primjeni. Koje su to nove ideje i rješenja, prvenstveno u pogledu sigurnosti prometa, koliko smo spremni izaći izvan okvira, koja su nova rješenja i ideje primijenjene ili se planiraju primijeniti rala za potrebe jednog linijskog projekta traje pet do deset godina, od idejnog rješenja i studije o utjecaju na okoliš do glavnog projekta i građevinske dozvole.



ZELENA GRADNJA, DIGITALIZACIJA I UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM PROJEKTIMA

Terminom zelene gradnje obuhvaćaju se prije svega zgrade i urbanističke strukture. Paralela s cestama u smislu održive izgradnje kao poveznica zelene gradnje može se naći u našim studijama o utjecaju na okoliš i mjerama zaštite kojima negativne učinke gradnje ceste nastojimo smanjiti.

Zelena gradnja je za nas interdisciplinarno povezivanje struka na našim projektima, gdje štitimo prirodu i okoliš i sociokulturne vrijednosti nekoga kraja, uvažavajući ekonomske aspekte i tehničke zahtjeve modernog prometa.

Novo doba donosi nam digitalizaciju procesa upravljanja projektima i razvoj sustava upravljanja cjeloživotnim ciklusom cestovne i željezničke imovine.

Javlja se potreba za podizanjem zrelosti upravljanja projektima razvojem portala kojega će koristiti svi dionici projekata.

Podloga za uvođenje novih tehnika upravljanja je digitalizacija praćena razradom novih protokola postupanja koji do maksimuma koriste tehnologiju. Projekt izgradnje potrebno je pratiti u realnom vremenu, što znači da je potrebno u sve kompanije uvoditi sustave za ažurnu informaciju o izvršenim radovima, financijskoj realizaciji, rokovima i preprekama koje treba otkloniti.

Usvajanje novih tehnologija jedan je od naglasaka u vođenju projekta.



3 ZNAČAJNIJA PLANIRANA DOGAĐANJA U 2023.

PROGRAMI USAVRŠAVANJA I CERTIFICIRANJA 2023.



1. Upravljanje projektima cestovne infrastrukture
2. Tehnička regulativa – Opći tehnički uvjeti za radove na cestama
3. Sustav upravljanja mostovima na mreži državnih cesta u Republici Hrvatskoj
4. GIS i cestovna infrastruktura
5. Rizici u projektima
6. IT infrastruktura
7. BIM u funkciji životnog ciklusa infrastrukturnih projekata – od projektiranja do konačne funkcije
8. Kvocijent upravljanja tehnološkim projektima (PMTQ)
9. Standardizacija prometne signalizacije i opreme na kolniku na području EU
10. Unaprjeđenje sigurnosti motociklista na državnim cestama Republike Hrvatske
11. Razvoj metodologije za definiranje obrasca korištenja mobilnog telefona od strane vozača tijekom vožnje
12. Distrakcije vozača – problem suvremenog prometnog sustava
13. Najčešći propusti u postupcima javne nabave, izrada odgovora na žalbu i načela javne nabave
14. Prikaz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, izvršavanje ugovora i OS-a nakon uvođenja eura, smjernice za provedbu postupaka jednostavne nabave
15. Poslovni informacijski sustavi i kibernetička sigurnost
16. Planiranje i praćenje investicijskih projekata
17. Certifikacija voditelja projekta sukladno Zakonu o poslovima i djelatnostima PUIG
18. Projektiranje: Veliki hrvatski mostovi

19. EU financiranje: Novi operativni program i prijedlog novih EU direktiva (što nam donosi budućnost)
20. Poslovna komunikacija: Komunikacija u konfliktnim situacijama i Poslovni Engleski: univerzalni jezik međunarodnih projekata
21. Stručni seminar o oznakama na kolniku

Informativne prijave o Vašem interesu za navedene programe se zaprimaju do 1. ožujka 2023. elektroničkim putem na e-mail: hdc@hdc-via-vita.hr

Društvo će po zaprimanju informativnih prijava koje nisu obvezujuće organizirati programe za koje postoji interes, a pravovremenu obavijest sa svim potrebnim informacijama dostavit ćemo putem e-maila te izvijestiti na službenoj stranici (razrada programa, cijena, predavači, lokacija, vrijeme, certificiranje/bodovanje).

Programi usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja provodit će se u 2023. godini tijekom travnja, svibnja, lipnja, rujna i listopada.

Članice Hrvatskog društva za ceste i željeznice – Via Vita imat će popuste na sve programe.

STUDENI 2023.



10. KONGRES

Hrvatskog društva za ceste i željeznice, Via Vita

Najznačajnije teme jubilarnog 10. Kongresa:

- Željeznice u Hrvatskoj danas
- Posljedice eskalacije cijena na infrastrukturne projekte
- Zelena i digitalna tranzicija
- Predstavljanje velikih projekata u realizaciji
- Multimodalni promet
- Novi ciklus europskog sufinanciranja projekata
- Novi sustav(i) naplate cestarina
- Godina u znaku eura

SKUPŠTINA

Hrvatskog društva za ceste i željeznice, Via Vita

Predstavnici članica Društva

NAPOMENA
Dodatna predavanja
u izdvojenoj dvorani u
sklopu Kongresa
nosit će ukupno 24
boda/iz regulative 8
bodova



4 ZAGOVARANJE

1. Društvo Via Vita snažno promiče dijalog o politikama prometnog sektora u vremenu nakon dviju uzastopnih kriza, one izazvane pandemijom Covid bolesti i one izazvane ratom u Ukrajini. Posljedice kriza su dramatično povećane cijene materijala i energije. Istodobno, radimo u razdoblju koje je obilježio gospodarski rast i smanjenje javnog duga i skori ulazak Hrvatske u eurozonu i Schengenski prostor. Društvo će se nastaviti zalagati za održiva ulaganja u infrastrukturne projekte kroz neovisne stručne analize i preporuke o dinamici i prioritetima investicijskih ulaganja u ceste i željeznice.

2. Već pokrenute i nove investicije u željezničku mrežu realiziraju se i realizirat će se velikim dijelom uz sufinanciranje iz fondova EU. S druge strane, sredstva fondova namijenjena cestovnom sektoru znatno su smanjena u odnosu na proteklo programsko razdoblje. Uloga Društva je da se i dalje angažira na polju prijedloga za prilagodbe regulative u smjeru koji bi pogodio bržoj i učinkovitijoj provedbi linijskih projekata, a time i boljoj apsorpciji sredstava iz fondova EU.

3. Održivi razvoj prometa postao je jedna od glavnih zadaća svih dionika prometnog sektora. Održiva mobilnost slijedi europske strategije zelene tranzicije i cilj klimatske neutralnosti do 2050. godine. Budući da će se infrastruktura za alternativna goriva u narednom razdoblju velikim dijelom financirati sredstvima fondova EU, Via Vita će ovu temu istaknuti kao jedan od prioriteta.

4. Projekti izgradnje novih cesta i željeznica u Hrvatskoj uklapaju se u planove izgradnje europskih prometnih mreža. TEN-t mreža, kao krovotok europskog gospodarstva ostaje jedna od glavnih tema Društva, koje će ubuduće, jačim povezivanjem sa željezničkim sektorom, više raditi na promicanju multimodalnih projekata. Infrastruktura cesta i željeznica je nacionalno bogatstvo koje su gradile generacije i naša je obaveza da promičemo daljnji razvitak, rekonstrukcije i investicije u prometne mreže na način koji će osigurati stabilan i održiv razvoj gospodarstva i očuvan okoliš za naše potomke.

5 IZDAVAČKI PROJEKTI



ČASOPIS „Ceste, mostovi i željeznice“

- osvrt na tradiciju: časopis Ceste i mostovi izlazi od 1953. godine
- sadržaj izdanja kroz proteklih 70 godina odražava promišljanja koja ilustriraju promjene u društvu i njihovu refleksiju na cestovni sektor
- danas, kao i ranije, uloga časopisa je prvenstveno da bude glas struke, da autoritativno progovara o aktualnim temama, da bude forum za različita razmišljanja
- obnova časopisa podrazumijeva novo uredništvo
- novo izdanje planira se objaviti kao prateći materijal 10. Kongresa
- časopis sadrži dva dijela, po uzoru na druge publikacije sličnog tipa: dio članaka će biti recenziran, kao znanstveni ili stručni radovi, dok će dio prostora biti posvećen aktualnostima i zanimljivostima

PRIRUČNIK KOLNIK izdan u studenom 2022.

- predstavljen na 9. Kongresu Društva u Opatiji, autor: Miroslav Šimun

Upravni odbor ovlastio je odgovorne osobe za planiranje i razvoj publikacije Društva u smislu časopisa te prijedloga novih autora za buduća izdanja priručnika, knjiga, monografija i sl. pod nakladom Društva.

5 KOMUNIKACIJA

- Informiranje članica putem službenih stranica i e-maila
- Promoviranje rada kroz glasila dnevnih novina i portala
- Intervjui predsjednika Društva vezanih uz Društvo
- Plaćeni oglasi u publikacijama

Iniciramo vas da šaljete svoje prijedloge za poboljšanjem rada kao i ideje za nove poslovne pothvate Društva. Želja nam je stvaranje obostrane komunikacije, upravo kako bismo mogli vaše ideje, prijedloge i zahtjeve obuhvatiti na jednom mjestu te na taj način stvoriti podlogu kvalitetnih, stručnih i relevantnih materijala s kojima bismo mogli predstavljati našu struku i doprinostiti sektorskim promjenama.

Članstvom, sukladno novo usvojenom Statutu, postajete i članom Skupštine, a čime se željelo ukazati na ravnopravnost koju stvaramo unutar Društva te tendenciju da stvorimo Društvo u kojem su svi jednaki, a otvorenost i transparentnost je ono što je zacrtano. Godišnja Skupština održat će se na našem godišnjem Kongresu, a za koji naravno već sada primamo prijedloge o aktualnim i važnim temama koji bi bili predstavljeni sudionicima.

Hvala na potpori i partnerstvu.

S poštovanjem,

Upravni odbor Hrvatskog društva
za ceste i željeznice – Via Vita



7 POVEZANE ASOCIJACIJE

PIARC – SVJETSKA ASOCIJACIJA ZA CESTE



PIARC je: <https://www.piarc.org/en/>

- vodeći međunarodni forum za analizu i raspravu o pitanjima koja se odnose na ceste i cestovni promet
- utvrđuje, razvija i osigurava razmjenu najboljih praksi i omogućuje optimalni pristup globalnim informacijama
- poduzima aktivnosti vezane za potrebe zemalja u razvoju i tranziciji
- razvija efikasna sredstva za pomoć u donošenju odluka u području cesta i cestovnog prometa.

Vrijednosti koje PIARC zagovara su:

- pružanje izvrsne usluge svojim članovima
- otvorenost, objektivnost i nepristranost
- promoviranje održivih i zdravih gospodarskih rješenja
- cestovni promet u kontekstu integriranog i održivog prometa
- usmjerenost prema korisniku
- poštivanje različitih međunarodne prometne infrastrukture

Kako bi se sve navedeno ostvarilo PIARC:

- osniva i koordinira tehničkim odborima
- organizira četverogodišnji Svjetski cestovni kongres, četverogodišnji Međunarodni zimski kongres i različite tehničke seminare i
- objavljuje velik broj dokumenata uključujući kvartalni časopis Routes/Roads

Događaji:

2. – 6. listopada 2023., Prag (Češka)

27. Svjetski cestovni kongres – prvi kongres nakon pandemije bolesti Covid-19, održat će se u Pragu (Češka), od 2. do 6. listopada 2023. godine. Kongres se organizira kao suradnja PIARC-a, Češkog društva za ceste (Czech Road Society), Češkog nacionalnog odbora PIARC-a, uz podršku Ministarstva prometa Češke kao i Slovačke asocijacije za ceste.

Abu Dhabi Kongres - održano

26. Svjetski cestovni kongres, održan u Abu Dhabiju (Ujedinjeni Arapski Emirati) od 6. do 10. listopada 2019., potvrdio je svoj status značajnog događaja za cestovni sektor na svjetskoj razini. Ovaj Kongres koji je organizirao PIARC i Sektor za promet Abu Dhabija, okupio je više od 6000 sudionika iz 144 države, više od 3700 izaslanika i više od 40 ministara i zamjenika ministara.

IRF – link na službene stranice

www.irf.global

Međunarodna cestovna federacija (IRF)

Međunarodna cestovna federacija globalna je neprofitna organizacija sa sjedištem u Washingtonu, DC od 1948. godine s regionalnim uredima širom svijeta. IRF ima mrežu članova iz javnog i privatnog sektora u više od 70 država kojima pruža vrhunske izvore znanja, usluge zastupanja i stalne programe izobrazbe koji zajedno tvore globalno tržište najboljih praksi i rješenja u ovom području.

3. IRF Afrički Regionalni
Kongres i Sajam

Accra, Gana
25. – 28. travnja 2023.



"Vizija nula za Balkan"
Konferencija o sigurnosti
prometa

Beograd, Srbija
15. – 16. svibnja 2023.



IRF Globalna R2T
Konferencija & Sajam

Phoenix, USA
14. – 17. studenog 2023.



ERF - EUROPSKA CESTOVNA FEDERACIJA

<https://erf.be/>

ECF je:

- neprofitna organizacija koja koordinira stavove europskog sektora cestovne infrastrukture i platforma je za istraživanje i dijalog o pitanjima mobilnosti među dionicima i institucionalnim subjektima

ERF je osnovan u Bruxellesu 1998. sa sljedećom misijom:

- braniti interese zajednice europske cestovne infrastrukture pred EU institucijama i ostalim dionicima
- biti sjecište sektorskih partnera, cestovnih udruga aktivnih u gradnji, opremanju, održavanju i funkcioniranju europske cestovne meže
- pokrenuti i podržati studije, kampanje i publikacije s ciljem podizanja svijesti o važnosti cesta za sve građane
- doprinijeti europskim istraživačkim aktivnostima s ciljem povećanja ukupne učinkovitosti, održivosti i sigurnosti sustava cestovnog prometa
- pružiti zajednici cestovne infrastrukture dosljedan i jedinstven glas u svim područjima cestovnog prometa promicanjem i koordinacijom programa i radnih skupina

Događaji:

**Konferencija o rezultatima
istraživanja o cestovnom
prometu**

14. veljače 2023.
BluePoint Brussels, Bd
Auguste Reyers 80, 1030
Brussels, Belgija

**15. ASECAP Konferencija o
sigurnosti prometa**

21. ožujka 2023.
Stiftung Mozarteum,
Salzburg, Austrija

**4. Europska konferencija o
Connected and Automated
Driving**

3. svibnja 2023.
Brussels, Belgija

HGK HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

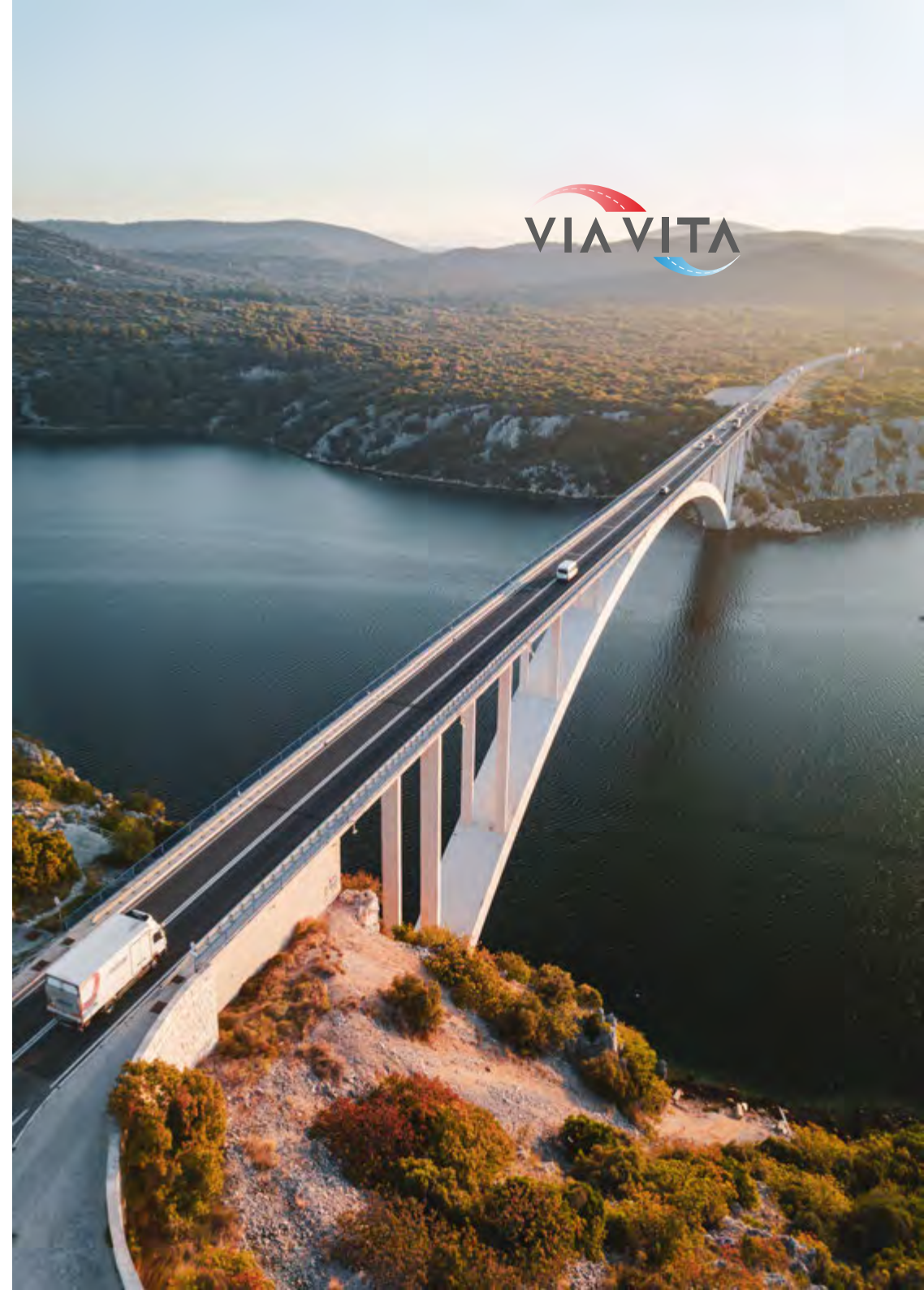
<https://www.hgk.hr/>

HGK je najveća poslovna mreža Hrvatske koja promiče interese svojih članica pred tijelima državne vlasti i povezuje ključne sektore hrvatskoga gospodarstva kroz sustav županijskih komora, zajednica i udruženja, internacionalnih predstavništava te članstvom u međunarodnim komorama.

Stavljajući članice u fokus svog djelovanja, osigurava cijeli niz usluga koje za cilj imaju osnaživanje kapaciteta domaćih poduzetnika te podizanje konkurentnosti čitavoga gospodarstva.

kalendar događanja

<https://hgk.hr/kalendar>





Hrvatsko društvo za ceste i željeznice - Via Vita
Vončinina 3, Zagreb
OIB: 96723292226
e-mail: hdc@hdc-via-vita.hr
telefon: +385 1 4722 606
fax: +385 1 4722 607

UPRAVNI ODBOR:

Josip Škorić
predsjednik HDCIŽ-a

Jadranka Juriša
dopredsjednica HDCIŽ-a za razvojne programe

Ivan Kršić
dopredsjednik HDCIŽ-a za gospodarenje i održavanje
cestovnog i željezničkog sustava

Tamara Đurijanček
tajnik HDCIŽ-a

<http://hdc-via-vita.hr/>